

Pisanje i čitanje bez vizualnog ometanja

Kruno Peter

kruno.peter@stampar.hr

Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar”

Uvod

- problem: vizualni elementi remete usredotočenost na pisanje ili čitanje teksta
- rješenje: pomagala, postavke i savjeti za pisanje i čitanje bez vizualnog ometanja
- osvrt na „minimalno računalstvo“

Pomagala i postavke za pisanje

- prikaz 50 do 60 znakova u retku
- pohrana u tekstualnu datoteku
- jednostavna instalacija i primjena
- postavke fonta, boje slova, pozadine i širine textualnog stupca

Prikaz teksta u programu za pisanje Dark Room

Pisanje i čitanje bez vizualnog ometanja

□
↑
↓
▼

Sažetak

Na radnoj površini osobnog računala ili pametnog telefona nalaze se razni vizualni elementi koji piscu remete usredotočenost na pisanje teksta, a čitatelju na čitanje teksta. Ovaj članak donosi pregled pomagala i postavaka, savjete za pisanje i čitanje bez vizualnog ometanja te osvrt na kontekst takvoga pristupa.

Uvod

Suvremeni čovjek okružen je tehnologijama. Njegov život i rad sve više postaju ovisni o njima. Paradoksalno je da on u nekim slučajevima mora reducirati tehnologiju oko sebe da bi mogao učinkovito i kreativno obavljati poslove [1]. Tako korisnik osobnoga računala koji piše tekst u svojem vidnom polju ima sučelje programa za pisanje ili obradu teksta s njegovim elementima i indikatorima stanja, a uz njega i elemente radne površine operacijskog sustava. U pisanju ga može ometati pogled na spomenute vizualne elemente. Njegov problem ima rješenje: raspoloživi su programi za pisanje teksta koji mu na čitavoj površini zaslona (engl. full screen) prikazuju jedino tekst. Ovaj članak donosi informacije o takvim pomagalima.

Prikaz teksta u programu za pisanje Q10

Pisanje i čitanje bez vizualnog ometanja

Sažetak

Na radnoj površini osobnog računala ili pametnog telefona nalaze se razni vizualni elementi koji piscu remete usredotočenost na pisanje teksta, a čitatelju na čitanje teksta. Ovaj članak donosi pregled pomagala i postavaka, savjete za pisanje i čitanje bez vizualnog ometanja te osvrт na kontekst takvoga pristupa.

Uvod

Suvremeni čovjek okružen je tehnologijama. Njegov život i rad sve više postaju ovisni o njima. Paradoksalno je da on u nekim slučajevima mora reducirati tehnologiju oko sebe da bi mogao učinkovito i kreativno obavljati poslove [1]. Tako korisnik osobnoga računala koji piše tekst u svojem vidnom polju ima sučelje programa za pisanje ili obradu teksta s njegovim elementima i indikatorima stanja, a uz njega i elemente radne površine operacijskog sustava. U pisanju ga može ometati pogled na spomenute vizualne elemente. Njegov problem ima rješenje: raspoloživi su programi za pisanje teksta koji mu na čitavoj površini zaslona (engl. full screen) prikazuju jedino tekst.

Prikaz teksta u Web-aplikaciji za pisanje ZenPen na čitavoj površini zaslona

Minimalno računalstvo

Sklonost primjeni pomagala za pisanje i čitanje bez vizualnog ometanja može se sagledati u kontekstu pristupa računalstvu pod nazivom „minimalno računalstvo“ (engl. minimal computing). Taj pristup podrazumijeva primjenu minimalističkih načela u računalstvu [1] – svođenje računalnog sustava na najmanje moguće osnove za obavljanje pojedinih poslova kako bi se oni obavljali uz minimum učenja i napora, a uz maksimum učinka, zadovoljstva i očuvanja zdravlja. Čitatelj članka vjerojatno je u predstavljenim pomagalima mogao uočiti jednostavnost i *minimalizam* u pogledu dizajna, strukture i primjene. Ako je „dobar dizajn najbolja vizualna prezentacija osnove nečega, poruke ili proizvoda“ [19, str. 5], tada bi kvalitetno dizajnirano pomagalo za pisanje pregledno i čitko prikazalo tekst i njegovu strukturu te očuvalo njegovu strukturu u formatu njegove pohrane kako bi on bio prenosiv u raznovrsna okruženja temeljena na otvorenim tehnologijama [1]. U tom je kontekstu, uz spomenuta vizualna ometanja, posljedica pisanja i oblikovanja teksta u nekom tekst-procesoru te pohrana u njegovu formatu upravo ta da on nije prepoznatljiv pojedinim pomagalima za pisanje i čitanje.

Pomagala i postavke za čitanje

- prikaz dokumenta na čitavoj površini zaslona ili uz minimum elemenata sučelja
- teme za sučelja s neupadljivim izgledom njihovih elemenata
- uklanjanje sporednog sadržaja Web-stranice
  - navigacija
  - multimedijalni sadržaji
  - JavaScript-aplikacije

Prikaz stranice preglednikom Google Chrome na čitavoj površini zaslona

The screenshot shows a web page with a header containing the logo of the Nastavni Zavod za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar, the slogan "Stvaramo zdraviju budućnost", and links for "O Zavodu", "Usluge", "Aktualnosti", "Vaše zdravlje", "Servisi", "Javna nabava", and "Zapošljavanja". To the right of the header is the logo for Zagreb.hr, the official website of the City of Zagreb, with language selection for Croatian and English, and a search bar. The main content area features a blue banner with the text "„Zdrava radna mjesta za sve uzraste“ - Svjetski dan sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, 28. travnja 2017.". Below the banner, the date of publication (28.04.2017), category (Novosti), and tags (zdravlje, prevencija) are listed. The main text discusses the International Labour Organization's observance of World Day for Safety and Health at Work on April 28, 2017, emphasizing the right to a safe and healthy workplace. It highlights the importance of prevention, particularly regarding work-related diseases and injuries. The text also mentions the European two-year campaign (2016./2017.) and the National Day for Safety and Health at Work in Croatia. At the bottom, it lists the main goals of the campaign: promoting sustainable work and healthy aging from the start of work. To the right of the main content, there are two smaller promotional boxes: one for the "Kongres o sigurnosti i kvaliteti hrane" (Congress on Safety and Quality of Food) in Opatija, and another for a survey about work conditions.

NASTAVNI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
DR. ANDRIJA ŠTAMPAR

Stvaramo zdraviju budućnost

ZAGREB.HR
Službene stranice
Grada Zagreba

O Zavodu ▾ Usluge ▾ Aktualnosti ▾ Vaše zdravlje ▾ Servisi ▾ Javna nabava ▾ Zapošljavanja ▾

„Zdrava radna mjesta za sve uzraste“ - Svjetski dan sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, 28. travnja 2017.

Datum objave: 28.04.2017. u kategoriji: Novosti oznake: zdravlje, prevencija

Međunarodna organizacija rada (ILO – International Labour Organization) obilježava Svjetski dan sigurnosti i zaštite zdravlja na radu s naglaskom na prevenciju bolesti i ozljeda na radu, temeljen na tripartitnoj osnovi i socijalnom dijalogu još od 2003. godine. Na isti datum u Hrvatskoj obilježavamo Nacionalni dan zaštite na radu uz nastojanje da se utječe na podizanje razine svijesti o potrebi provedbe sigurnosti i zaštite na radu jer svaki čovjek ima pravo na sigurno radno mjesto i zdravo okruženje koje će mu omogućiti normalan socijalni i ekonomski produktivan život, što je u skladu s načelima UN-a, WHO-a, i ILO-a. Ovo ima poseban značaj jer radeći provodimo trećinu svog života. Radom se omogućava ekonomski neovisan život, razvijanje sposobnosti te ostvarivanje socijalnih kontakata. Istovremeno nastavlja se Europska dvogodišnja kampanja (2016./2017.) obilježavanjem Dana zaštite na radu uz glavnu poruku „Zdrava radna mjesta za sve uzraste“. Radni vijek se produžio, tako da su sigurni i zdravi radni uvjeti važni tijekom cijelog radnog vijeka za radnike, poslodavce i tvrtke kao i društvo u cjelini.

Osnovni ciljevi kampanje su:

- promicanje održivog rada i zdravog starenja od samog početka rada;

KONGRES O SIGURNOSTI I KVALITETI HRANE
s međunarodnim sudjelovanjem
Nova postignuća i budući izazovi
21.-24. studenoga 2017. | Opatija, Hrvatska

Sumnjate?
pozitivno + negativno -
Provjerite na vrijeme!

Peludna prostoza

Prikaz središnjeg stupca Web-stranice Chromovim alatom Mercury Reader

Minimalno računalstvo

- engl. *minimal computing*
- svodenje računalnog sustava na najmanje moguce osnove za obavljanje posla
- uklanjanjem nepotrebnih stvari iz digitalnoga okruženja olakšava se posao > usredotočenost

Zaključak

- uporaba odgovarajućih pomagala ili zadavanje postavaka > sklanjanje elemenata sučelja
- programi za pisanje koji pregledno prikazuju tekst i to na čitavoj površini zaslona
- pomagala i postavke koje u fokus stavljaju sadržaj dokumenta (ili njegova dijela) i prikrivaju grafičke elemente sučelja